

kruhu hospitalizací a propuštění, dokud ho na dálnici nepřejede auto nebo na nádraží vlak. A co by se stalo, uvažovali jsme, kdybychom mu odebrali všechna psychofarmaka? Soudili jsme, že ta v jeho mozku vyřadila mechanismus prožitků a že ho k užívání drog dohnal právě tento nedostatek. Bude schopen se drog vzdát, když nebude brát léky? Tento pokus se však nezdařil. Milton odvykáním od drogy trpěl a bez léků se jeho psychóza zhoršila.

Potřeboval tedy nějaký prostředek, který by léčil jeho psychózu a současně by nenarušoval schopnost prožitku. Jak už bylo řečeno, tato schopnost závisí na činnosti dopaminu v mozku. Po důkladném rozho- voru s Miltonem a jeho rodiči jsme se rozhodli nasadit *Clozapin*. Ten to- tíž blokuje přísun dopaminu selektivně a my jsme doufali, že dopamin se bude nadále dostávat do té oblasti mozku, která ovládá schopnost pro- žitku. I po zahájení léčby *Clozapinem* však Milton pokračoval ve svých kuřáckých výletech na dvůr a měl tudíž možnost přejít ulici a opatřit si kokain.

Uběhly však dva týdny – a Miltonův stav se rapidně zlepšil. Psychóza ustoupila a s ní i nedůvěra (už mě nepovažoval za agenta Mossadu). Krevní testy nevykazovaly žádné stopy kokainu. Něco se změnilo k lep- šímu. Co se stalo? Zeptal jsem se na to Miltona.

„Nemám tušení, pane doktore. Chut na bílý prášek mě přešla. I Joey Gambino od něho dává prsty pryč.“

Po měsíci se Milton cítil nebývale dobře. Jeho rodiče zaslali oddělení nadšený děkovný dopis. Když se blížilo jeho propuštění, domluvili jsme se se zdravotní sestrou domova seniorů, že každých čtrnáct dní pošle pro kontrolu bílých krvinek jeho vzorky krve. Na výsledku pak závisela dávka *Clozapinu*. Milton sice nesašel injekční jehly, k tomuto opatření však blahosklonně svolil.

V den jeho propuštění jsme čekali ve vstupní hale nemocnice na jeho rodiče.

Milton ukázal na protější budovy a řekl zamýšleně: „To jsou kokai- nové domy. Tam jsem za poslední léta nechal hodné peněz.“

„A vyplatilo se to?“

„Na něco takového se profík neptá.“

„Co tím myslíte?“

Milton na mě zamrkal a poslal mi svůj úsměv z „kukaččího hnízda“:

„Takovou otázku by tajný agent neměl druhému nikdy pokládat.“

Závěr

Clozapin Miltonovi pomohl, ale vyléčit ho nemohl. Milton se však obešel bez drog, už nemluvil o Gambinovi a jeho stihomam takřka vy- mizel. Pravidelné pobyty v nemocnici ustaly. Milton nicméně bydlél dál ve svém pokoji v domově pro seniory. Po několika týdnech souhlasil, že se bude každé dva týdny setkávat se sociální pracovníci, která mu měla pomoci s reintegrací do společnosti. To byl pokrok, protože předtím ta- kové návštěvy odmítal, a my jsme doufali, že si najde nějaké zaměstnání. K našemu velkému zklamání však Milton neprojevil žádný zájem o práci ani o rekvalifikační kurzy. Raději trávil své dny v domově důchodců, kde zůstane „věčným dítětem“.

Milton Kaplan tak pomocí *Clozapinu* překonal pozitivní symptomy schizofrenie i svůj zvyk šňupat kokain. Nadále však trpěl negativními symptomy, které mu znemožňovaly začlenění do společnosti. Pokud vím, stále ještě po dlouhé hodiny sedí ve vstupní hale domova seniorů v Long Beach, pozoruje moře a zabývá se myšlenkami, s nimiž se nikdy nikomu nesvěří.

Mnoho lidí považuje „psychózu“ a „schizofrenii“ za synonyma. Sou- vislost mezi nimi sice existuje, ale stejný význam nemají. Psychóza je stav, v němž už skutečnost nemůže být vnímána taková, jaká je. Kdo trpí psychózou, má zpravidla i halucinace a bludné představy. Přitom hrozí nebezpečí, že bude jednat pod jejich vlivem a ohrožovat sebe i druhé. Většina psychotických bludných představ jsou paranooidního rázu a po- dobají se stihomamu, jakým trpěla Sarit a jenž se pohyboval na hranici s psychózou.

Z psychiatrického hlediska je psychóza vyvolána faktory poškozují- cími mozkovou činnost. Mezi ně patří užívání drog, jako je LSD a speed,